

Franse stakende luchtverkeersleiders drijven ook Michael O'Leary tot wanhoop

Niet de Belgische piloten, wel de stakende Franse luchtverkeersleiders houden Ryanair-topman Michael O'Leary en veel van zijn collega's uit hun slaap. Dit jaar voerden ze al 63 dagen acties, waarmee ze de hele Europese luchtvaart raken.

'Dit is het warmste onthaal dat ik in België al heb gekregen.' Michael O'Leary, de topman van Ryanair, was zijn zin voor humor duidelijk niet verloren nadat hij donderdagochtend bij zijn aankomst in Brussel niet alleen twee taarten in het gezicht had gekregen van klimaatactivisten, maar ook moest vernemen dat de Belgische piloten voor de vierde keer in twee maanden gaan staken. De aankondiging van Ryanairs Belgische winterschema én O'Leary's boodschap voor de Europese Commissie raakten meteen ondergesneeuwd door een spervuur aan vragen over de geplande vakbondsacties in Charleroi.

Nochtans zijn het niet de Belgische piloten – met wie hij al maanden in conflict ligt over loons- en arbeidsvoorwaarden – die de Ierse zakenman zorgen baren, maar wel de Franse luchtverkeersleiders die al maanden met de regelmaat van een klok actie voeren tegen de pensioenhervorming van president Emmanuel Macron en voor meer loon.

O'Leary is al langer gebeten op de Franse luchtverkeersleiders. Die worden vertegenwoordigd door sterke vakbonden en hebben wat stakingen betreft een eer hoog te houden. Maar dit jaar is de maat vol voor de Ierse luchtvaartbaas. De teller staat ondertussen op 63 stakingsdagen in 2023, meldde O'Leary, en 'de 64ste dag is al aangekondigd (*op 15 september, net wanneer Frankrijk de wereldbeker rugby organiseert, red.*)'. Dat is al twaalf keer meer dan vorig jaar, en daarmee houden de circa 6.000 verkeersleiders die het Franse luchtruim beheren de hele Europese luchtvaart in hun greep.

1,2 miljoen reizigers

Ryanair alleen al moest dit jaar op het laatste moment meer dan 6.500 vluchten schrappen, omdat het door acties van de luchtverkeersleiders geen toegang had tot het Franse luchtruim (dat het land zelf omvat, maar ook de Golf van Biskaje en een groot deel van de Middellandse Zee). Daarbij bleven 1,2 miljoen passagiers in de kou staan, zei O'Leary – 'zelfs als ze niet van of naar Frankrijk' vliegen. Ter vergelijking: tijdens de drie stakingen in Charleroi van afgelopen zomer werden iets meer dan 300 vluchten geannuleerd.

In de eerste acht maanden van dit jaar noteerde de Europese luchtverkeersleider Eurocontrol 18 procent meer vertragingen die werden veroorzaakt door de luchtverkeersleiding dan in dezelfde periode vorig jaar. In die periode veroorzaakten 'verstoringen' bij de luchtverkeersleiding al 2,9 miljoen minuten vertragingen – meer dan dubbel zoveel als gelijk welk jaar sinds 2016 (zie grafiek). 2,7 miljoen minuten van die vertragingen door storing stonden op conto van de Franse luchtverkeersleiding (134 procent meer dan vorig jaar). Op nummer twee staan de Britse luchtverkeersleiders, die 77.600 minuten vertragingen veroorzaakten, nadat ze vorige week waren getroffen door technische problemen.

Cruciale schakel

Luchtverkeersleiders zijn een onmisbare schakel in de luchtvaart. 'Als ze het werk neerleggen, heeft dat een grote impact', zegt luchtvaarteconoom Wouter Dewulf (UA). Hoewel er wetten zijn die in een minimale dienstverlening voorzien, krijgen langeafstandsvluchten en binnenlandse vluchten in Frankrijk voorrang, terwijl overvliegende vluchten achteraan de pikorde belanden. Bij acties kunnen maatschappijen dan weinig anders dan rond het Franse luchtruim vliegen, 'maar dat is niet zo eenvoudig, omdat alle maatschappijen dat op zo'n moment proberen te doen', zegt Joëlle Neeb, de woordvoerder van Brussels Airlines. 'Het aantal slots op luchthavens is ook beperkt, en dus zijn vertragingen, en soms ook annuleringen, van vluchten naar Frankrijk en Zuid-Europa mogelijk.'

In Spanje, Griekenland en Italië worden vluchten die over land vliegen, beschermd bij stakingen van de nationale luchtverkeersleiding. O'Leary wil dat de Europese Commissie dit over heel de Unie oplegt, en bracht een petitie met 1,5 miljoen handtekeningen mee om te overhandigen aan Commissievoorzitter Ursula von der Leyen. Dat vooral O'Leary de strijd tegen de Franse luchtverkeersleiders aanvoert, mag volgens Dewulf niet verbazen: 'Ryanair wordt meer dan andere maatschappijen getroffen, terwijl hij machteloos moet toekijken.'

De Ryanair-topman herhaalde ook zijn pleidooi om het luchtruim – na meer dan 20 jaar plannen smeden voor het zogenoemde 'Single sky-initiatief' – eindelijk één te maken en komaf te maken met het huidige lappendeken van luchtruimblokken. Zo'n hervorming zou niet alleen '90 procent van de vertragingen doen verdwijnen', meende O'Leary, maar ook de uitstoot van de commerciële luchtvaart in Europa tot 10 procent kunnen verminderen, zoals de Commissie becijferde. 'Maar toch doet ze niets', fulmineerde de Ryanair-topman.

[Korneel Delbeke](#)